

Datum

2025-09-02

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-11432

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss avseende revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism
STK-2025-859**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar initiativet och ställer sig positiv till den reviderade *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism*, samt till den övergripande ambitionen med förslaget.

Eftersom *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism* har samma typer av målsättningar, och även kan beröra samma målgrupper, som *Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism* ser nämnden ett behov av samordning av arbetet med planerna i genomförande och uppföljning. Detta för att säkerställa effektiva arbetsprocesser och att arbetet ger avsett resultat och leder till förbättringar för malmöborna.

Nämnden bedömer även att kommunstyrelsen i flera frågor bör ta ett större ansvar för att samordna och stödja nämnderna i arbetet med planen.

Yttrande

Nämndens övergripande synpunkter

Malmö stad har en lagstadgad skyldighet att arbeta mot rasism och för likabehandling. Utifrån det ställer sig arbetsmarknads- och socialnämnden positiv till förslaget om en reviderad *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism*, samt till den övergripande ambitionen med förslaget.

Nämnden är positiv till att förhållandet till *Policy för mänskliga rättigheter* har förtydligats. Det är nu tydligt att planerna fungerar som en fördjupning av arbetet med mänskliga rättigheter samtidigt som principerna i policyn utgör grunden för arbetet med planerna.

Eftersom *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism* har samma typer av målsättningar, och även kan beröra samma målgrupper, som *Plan för arbetet mot afrofobi*

och antisvart rasism ser nämnden ett behov av samordning mellan planerna i genomförande och uppföljning. Detta för att säkerställa effektiva arbetsprocesser och att arbetet med planerna ger avsett resultat och leder till förbättringar för malmöborna.

1. Hur ställer sig er nämnd/bolag till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur?

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till att ansvars- och målstrukturen har förtydligats i det reviderade förslaget till *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism*.

Nämnden anser samtidigt att kommunstyrelsen bör ta ett större ansvar för samordningen av arbetet med planen. Särskilt i relation till gemensamma processer kring exempelvis kommunikation och arbetsmiljö. Nämnden är positiv till att planen innehåller ambitiösa mål men ser att det krävs ett tydligare stöd till nämnderna för att kunna genomföras. Exempelvis önskar nämnden att kommunstyrelsen får en tydligare roll kring att skapa strukturer för samordning av gemensamma insatser över förvaltningsgränserna, samt gällande att hålla ihop samverkan med andra externa aktörer med Malmö stad som en samlad aktör.

Nämnden bedömer även att kommunstyrelsen kan ta ett större samordningsansvar gällande kartläggningen som ska genomföras som en del av nämndernas handlingsplaner. Det finns en tydlig risk för att nämnderna behöver dubbelarbeta när samma frågeställningar ska undersökas av flera nämnder samtidigt. Det ligger inom ramen för kommunstyrelsens samordningsuppdrag att stötta nämnderna för att sådana kartläggningar ska kunna genomföras och ge önskat resultat. På grund av svårigheterna i att på ett tillförlitligt sätt mäta förekomsten av rasism är ett sådant stöd extra viktigt gällande kartläggningen. Arbetet med kartläggningen som är en del av arbetet med *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism* bör även synkroniseras med den kartläggning som ska genomföras som en del av *Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism*.

Nämnden anser att kommunstyrelsen bör ta ett större ansvar gällande samråd och samverkan med civilsamhället, samt att det sker i samverkan med arbetet som görs inom ramen för *Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden efterfrågar även en större tydlighet gällande samarbetet med akademien och andra sakkunniga. Om det sker på nämndnivå ser nämnden ett behov av att det ges ekonomiska förutsättningar för ett sådant samarbete. Det riskerar annars att bli en osynlig kostnad för nämnderna.

2. Hur ställer sig er nämnd/bolag till förslaget om att nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram en handlingsplan för arbetet?

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till förslaget om nämndspecifika handlingsplaner. Nämnden ser fördelar med att planen består av övergripande mål medan nämnder och helägda kommunala bolag tar fram konkretiserade handlingsplaner utifrån sina ansvarsområden och förutsättningar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att målsättningarna för planen är ambitiösa i relationen till den relativt begränsade tidsplanen.

Utifrån erfarenheten från nämndens samordnande roll i arbetet med planen *Fri från våld* vill nämnden lyfta att det troligen kommer finnas ett behov av att kommunstyrelsen stöttar förvaltningarna i framtagandet av handlingsplanerna. Det är viktigt att handlingsplanerna utformas på ett sätt som gör att de är både effektiva och uppföljningsbara. Det finns ett värde i att erbjuda stöd samt erfarenhets- och lärdomsutbyte. Det kan även finnas ett värde i att ha gemensamma aktiviteter mellan vissa nämnder (och/eller bolag) och att samordna planeringen av likartade aktiviteter.

3. Hur ser er nämnd/bolag på föreslagen uppföljningsstruktur för arbetet?

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till att uppföljningsplanen är synkroniserad i tid med ordinarie uppföljning.

Utifrån erfarenheten från nämndens samordnande roll i arbetet med planen *Fri från våld* vill nämnden även lyfta att det kommer finnas behov av stöd till nämnderna vid uppföljningsarbetet. Nämnden ser utifrån det en möjlighet för kommunstyrelsen att förtydliga hur, och i vilken form, uppföljningen ska rapporteras från nämnderna till kommunstyrelsen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill lyfta att uppföljningen som den är planerad i förslaget bara är en uppföljning av att handlingsplanen utförs. Däremot saknas planering för uppföljning av vilka resultat arbetet med planen ger, både på kort och längre sikt. Om det planeras tidigt ser nämnden exempelvis en möjlighet i att följa upp kunskap och attityder bland medarbetare i staden genom att undersöka både före och efter planens genomförande. Det skulle bidra med insikter i planens effektivitet i förhållande till staden som arbetsgivare.

4. Har er nämnd/bolag några andra synpunkter som ni vill lyfta?

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser en oklarhet gällande hur mål 1 och 2 i planen förhåller sig till varandra. Nämnden ser ett behov av att förtydliga skillnaden mellan dem. Alternativt att målen slås ihop till ett gemensamt mål. Gällande mål 1 ser nämnden även ett värde i att förtydliga vilka som innefattas i "Malmö stad".

Nämnden är positiv till gemensamma utbildningsinsatser men ser flera utmaningar för att linjeorganisationerna ska ha möjlighet att ta del av utbildningarna. Nämndens erfarenhet är att det är möjligt att ta fram och tillhandahålla nya utbildningar inom befintlig budget men att det redan idag är svårt för medarbetare att ta del av utbildningar. Kostnaden för utbildningsinsatser är inte främst i att ta fram utbildningen utan att avsätta tid för personalen att delta. Nämnden ser utifrån det ett behov av ekonomiskt stöd för att kunna ha en realistisk chans att genomföra större utbildningsinsatser. Det finns redan idag ett stort behov av att effektivisera utbildningsinsatserna i staden. Särskilt de som är riktade till yrkesgrupper som möter Malmöbon i sin vardag i arbetet.

Nämnden efterfrågar en större tydlighet gällande om planen även omfattar Malmö stads ansvar som arbetsgivare och om planen förväntas integreras i ordinarie HR-processer.

5. Hur bedömer er nämnd/bolag möjligheten att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan?

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer sig ha möjlighet att bidra i arbetet på ett antal sätt.

I arbetet med *Dialog med socialtjänsten* har rasism och diskriminering varit ett återkommande tema som har lyfts av Malmöbor. Arbetet har på så vis gett nämnden viktig kunskap som kan tas tillvara i arbetet med planen. I det fortsatta arbetet med *Dialog med socialtjänsten* finns möjlighet att stärka tilliten till socialtjänsten, vilket i sin tur är en viktig förutsättning för att alla Malmöbor ska kunna ta del av det stöd de har rätt till.

Vidare ser nämnden att arbetet med planen kan hanteras inom nämndens struktur för arbete med mänskliga rättigheter. Nämnden arbetar redan idag återkommande med kompetenshöjande insatser gällande mänskliga rättigheter. Diskriminering och antirasism är en naturlig del av det arbetet.

I arbetet med omställning till nya socialtjänstlagen förstärks nämndens arbete för jämställdhet och jämlikhet. Det arbetet går i linje med inriktningen i *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism*.

Nämnden ser även att arbetet med barnets rättigheter tydligare skulle kunna inkludera ett antidiskrimineringsperspektiv.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har tagit över samordningsansvaret för stadens universella preventionsarbete för barn och unga från stadskontoret. Det är ett arbete som går i linje med intentionerna i *Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism* och där möjlighet finns att arbete mot uttryck av islamofobi och antimuslimsk rasism riktat mot barn och unga.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningschef

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]